

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ, МУЗЕЄЗНАВСТВА ТА ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Гарант освітньої програми
Анастасія Большакова

_____ 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Проректор з
навчальної роботи
Інна СТАШЕВСЬКА

_____ 2020 р.

Силабус
навчальної дисципліни
«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

Освітня програма – Психологія

Спеціальність – 053 Психологія

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Харків - 2020

Силабус склала
канд.істор.н., старший викладач кафедри історії, музеєзнавства та
пам'яткознавства Бір'ова Ольга Юріївна

Силабус затверджено на засіданні кафедри історії, музеєзнавства та
пам'яткознавства,
протокол № від « » 2020р.

Завідувач кафедри історії,
музеєзнавства та пам'яткознавства,
доктор культурологічних наук

Анатолій ЩЕРБАНЬ

Голова групи забезпечення
д.психол.н., професор

Анастасія БОЛЬШАКОВА

Завідувач кафедри
психології та педагогіки,
д.психол.н., професор

Анастасія БОЛЬШАКОВА

Силабус затверджено на засіданні ради факультету соціальних комунікацій
протокол № 1 від « 25 » серпня 2020 р.

Голова ради факультету

Алла СОЛЯНИК

1. Загальна інформація про дисципліну

1	Назва дисципліни	Історія України
2	Викладач	Бірьова Ольга Юріївна
3	Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	olga72480@gmail.com
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
5	Рік підготовки	1
6	Семестр	1
7	Лекції (год.)	20
8	Практичні (семінарські, лабораторні) заняття (год.)	10
9	Самостійна робота (год.)	56
10	Індивідуальна робота (год.)	—
11	Кількість кредитів	3
12	Загальна кількість годин	86
13	Поточний контроль	Індивідуальне та фронтальне усне опитування, відповідь під час семінару; письмове опитування; есе-рефлексія; виступ з рефератом; виступ з презентацією; оцінка результатів неформальної освіти.
14	Підсумковий контроль	Екзамен

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Навчальна дисципліна «Історія України» покликана допомогти здобувачеві досягнути розуміння сутності історичних процесів, ознайомлення з історичними джерелами, опрацювання різних видів джерел на практиці, що є складовою вивчення історичної науки у вищій школі. У процесі вивчення дисципліни здобувачі мають усвідомити головні маркери історії кожного періоду. Розуміти історію України як складову всесвітньої історії. У вивченні історії України у вищій школі робиться акцент на висвітлення історичних подій з різних аспектів, які базуються на документальному матеріалі.

2.2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Історія України функціонує і розвивається у нерозривному зв'язку як із багатьма суспільними науками (етнографія, соціологія, політологія та ін.), так і з тими, що сфокусовані на проблемах економічних, політичних, культурних, етнічних тощо. Наприклад, вивчення історичних процесів неможливе без знання форм державного управління, що вивчає політологія. Вивчення ролі особистості в історії, її вплив на конкретні політичні процеси частково перетинається із соціологічними дослідженнями. Однією із груп джерел історичної науки є етнографічні джерела, які дозволяють ознайомитись із певними культурними явищами різних часів.

Здобутий здобувачами у ході вивчення навчальної дисципліни «Історія України» фрагмент досвіду у вигляді системи знань, умінь, норм і цінностей стане теоретичним підґрунтям подальшого вивчення гуманітарних дисциплін у вищій школі.

2.3. Мета вивчення дисципліни – набуття компетентностей у вивченні історії України, підготовка спеціаліста, який оволодів сучасними знаннями з вітчизняної історії. Здобувачі повинні визначати роль і місце українського народу в розвитку світової цивілізації; прослідковувати причинно-наслідкові зв'язки в історії України; зрозуміти сутність, природу та генезис історичних явищ, вміти здійснювати їх аналіз та узагальнення; оволодіти сучасними методами історичного пізнання, історичним термінологічно-понятійним апаратом.

2.4. Завдання вивчення дисципліни.

1. Розширити уявлення здобувачів щодо джерельної бази вивчення історії України.
2. Ознайомити здобувачів із спеціальними історичними дисциплінами.
3. Узагальнити сучасні концептуальні оцінки окремих суперечливих періодів на події в українській історії.
3. Розкрити взаємозв'язок українського народу з іншими народами.
4. Сприяти перетворенню набутих знань у тверді переконання.
5. Формування у студентської молоді активної громадянської позиції в сучасну добу утвердження української держави.
6. Формувати історичну культуру як складову частину загальнокультурної підготовки.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Загальні компетентності:

- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Професійні компетентності:

- Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел
- Здатність аналізувати соціокультурні процеси та явища з точки зору їх впливу на психічне благополуччя людини

2.6. Результати навчання:

- Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
- Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника
- Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
- Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

3. Політика дисципліни

3.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених здобувачам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу здобувача; пропущені заняття відпрацьовуються; пропуски поточного та тематичного контролю відпрацьовуються. Форму і час відпрацювання здобувач та викладач взаємопогоджують.

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході семінарських занять, контрольних роботах, на іспиті.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність.

4. Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Стародавня доба, кочові племена.

1. Вступ.
2. Стародавня доба.
3. Кочові племена на території України.

Тема 2. Слов'янські племена та Київська Русь.

1. Етногенез слов'янських племен.
2. Протодержавні утворення.
2. Київська Русь.

Тема 3. Роздробленість. Галицько-Волинська держава.

1. Роздробленість земель.
2. Галицько-Волинська держава.

Тема 4. Литовсько-польський період.

1. Українські землі у складі Литви.

2. Україна під Польщею.
3. Соціально-політичний та культурний розвиток.

Тема 5. Козацька доба.

1. Витоки українського козацтва.
2. Козацько-селянські повстання.
3. Середньовічна революція.

Тема 6. Землі України у XVIII ст.

1. Україна в п.п. 18 ст.
2. Україна в д.п. 18 ст.

Тема 7. Українські землі в XIX ст.

1. Україна в п.п. XIX ст.
2. Україна в д.п. XIX ст.

Тема 8. Україна на початку XX ст.

1. Українські політичні партії.
2. Україна в роки I Світової війни.
3. Революційні події в Україні.

Тема 9. Україна у 1921 – 1953 рр.

1. НЕП в Україні.
2. Україна в 30-ті роки.
3. Друга світова війна та відбудова.

Тема 10. Україна у другій половині XX ст..

2. Період «Відлиги» та «Застою».
3. Роки перебудови.
3. Незалежність України та розбудова держави.

5. Методи навчання:

Лекція з елементами пояснення; проблемна лекція; лекція-бесіда; лекція-дискусія; дискусія; семінар-опитування; самостійна робота.

6. Форми та методи контролю:

Поточний, тематичний, підсумковий контроль. Індивідуальне та фронтальне усне опитування, відповідь під час семінару; письмове опитування; есе-рефлексія; виступ з рефератом; виступ з презентацією; оцінка результатів неформальної освіти.

Підсумковий контроль: екзамен.

Критерії оцінювання для підсумкового контролю

Завдання підсумкового контролю складається з 2 теоретичних питань.

Відповідь на *теоретичне питання* вважається повною, якщо її зміст повністю відповідає програмі та містить всі необхідні факти та висновки.

Грубими помилками є:

- незнання визначень основних понять предметної області й формулювань, передбачених програмою дисципліни;
- незнання сутності основних методів і прийомів отримання необхідних результатів.

Помилками вважаються:

- неточності визначень понять предметної області, формулювань;
- неволодіння одним з умінь і навичок, передбачених програмою, але таких, що не відносяться до грубих помилок.

Недоліками є:

- непослідовний виклад матеріалу.

76 – 100% від максимальної кількості балів, відведених на підсумковий контроль

Повністю розкрито зміст теоретичних питань. При відповіді використано термінологію предметної області в необхідній логічній послідовності. Також здобувач демонструє вільне володіння навчальним матеріалом різного ступеня складності, використовуючи при необхідності відомості з інших навчальних дисциплін і курсів. При відповіді на додаткові питання помітне вміння розвивати систему теоретичних знань на основі самостійної роботи.

50 – 75 % від максимальної кількості балів, відведених на підсумковий контроль

При викладі фундаментальних положень основного матеріалу курсу здобувач показує володіння програмним навчальним матеріалом, у тому числі різного ступеня складності, а також вільне оперування ним у знайомій ситуації. При відповіді допускається два-три недоліки або не більше однієї помилки. Здобувач упевнено відповідає на додаткові питання, що стосуються основних положень усього досліджуваного курсу відповідно до екзаменаційної програми.

26 – 50 % від максимальної кількості балів, відведених на підсумковий контроль

При відповіді на питання теорії виявляється не завжди усвідомлене відтворення програмного навчального матеріалу. Положення, що приводяться у відповіді, даються фрагментарно, схематично, без логічного взаємозв'язку. При відповіді на додаткові питання, що стосуються найважливіших і основних понять і фактів навчальної програми, є утруднення у використанні термінології предметної області. При відповіді здобувач не завжди може підтвердити теоретичні викладення відповідними прикладами.

0 – 25 % від максимальної кількості балів, відведених на підсумковий контроль

Відповідь здобувача демонструє лише деяке уявлення про матеріал навчального курсу. Знання практично відсутні як у теоретичній області навчальної дисципліни, так і в практичному володінні методикою аналізу.

7. Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література:

1. Бойко О.Д. Нариси з новітньої історії України: (1985 – 1991 рр.): Навч. посіб. / О.Д. Бойко. – К.: Кондор, 2004. – 356 с.
2. Історія України / За ред. В. Смолія. – К.: Либідь, 2003. – 462 с.
3. Історія України / Кер. автор. колек. Ю.Зайцев. – Л.: Світ, 2002. – 488 с.
4. Литвин В.М. Історія України / В.М. Литвин. – Вид. 3-е. – К.: Наук. думка, 2009. – 821 с.

Допоміжна література:

5. Котляр М.Ф. Галицько-Волинська Русь / М.Ф. Котляр. – К.: Альтернативи, 1998. – 335 с. (Україна крізь віки).
6. Нарис історії України ХХ століття / За ред. В. Смолія. – К.: Либідь, 2002. – 472 с.
7. Реєнт О.П. Україна в імперську добу (XIX – поч. ХХ ст.) / О.П. Реєнт. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2003. – 728 с.
8. Русина О. Україна під татарами і Литвою / О. Русина. – К.: Альтернативи, 1999. – 339 с. (Україна крізь віки).
9. Смолій В. Українська національна революція XVII ст. (1648 – 1676 рр.) / В.А. Смолій, В.А. Степанков. – К.: Альтернативи, 1998 – 351 с. (Україна крізь віки).
10. Толочко П.П. Київська Русь / П.П. Толочко. – К.: Альтернативи, 1998. – 341 с. (Україна крізь віки).

Інтернет-ресурси:

Законодавство України — <https://rada.gov.ua/news/zak>

<http://exlibris.org.ua/>

<http://litopys.org.ua/>

<http://diasporiana.org.ua/>

БД Освіта. ua. — <http://osvita.ua/school/psychology>.

Мета – українська пошукова система. — <http://www.meta-ukraine.com>.

Пошукова система Google. — <http://www.google.com>.